

Sag C-254/19

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

26. marts 2019

Forelæggende ret:

High Court (Irland)

Afgørelse af:

13. marts 2019

Sagsøger:

Friends of the Irish Environment Limited

Sagsøgt:

An Bord Pleanála

HIGH COURT

PRØVELSE AF LOVLIGHED

[UDELADES]

MELLEML

FRIENDS OF THE IRISH ENVIRONMENT LIMITED

SAGSØGER

OG

AN BORD PLEANÀLA

SAGSØGTE

SHANNON LNG LIMITED

PROCESDELTAGER

AFGØRELSE OM FORELÆGGELSE FOR DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL

1. DEN FORELÆGGENDE RET

- 1 High Court (Irland) [UDELADES] har fremsat denne anmodning om præjudiciel afgørelse i medfør af artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

2. PARTERNE I HOVEDSAGEN OG DERES REPRÆSENTANTER

Friends of the Irish Environment Ltd. [UDELADES]

An Bord Pleanála [UDELADES].

[Org. s. 2] Shannon LNG Ltd. [UDELADES]

3. GENSTANDEN FOR TVISTEN I HOVEDSAGEN OG DE RELEVANTE FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

Oversigt

- 2 Tvisten i hovedsagen vedrører spørgsmålet, om en afgørelse om forlængelse af varigheden af en tilladelse er omfattet af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (herefter »habitatdirektivet«)¹. Tvisten vedrører nærmere bestemt spørgsmålet, om de processuelle krav i habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, kun finder anvendelse for så vidt angår den oprindelige udstedelse af en tilladelse, eller om de alternativt også finder anvendelse på en efterfølgende afgørelse, som forlænger varigheden af tilladelsen, men hvilken afgørelse ikke giver tilladelse til nogen fysisk ændring af projektet, således som det fremgår af den oprindelige tilladelse.

Faktuel baggrund

- 3 An Bord Pleanála (den irske planstyrelse) gav den 31. maj 2008 tilladelse til en genforgasningsterminal for flydende naturgas (herefter »gasterminalen«) (herefter »2008-byggetilladelsen«).
- 4 An Bord Pleanála havde som en del af beslutningsprocessen i henhold til national ret pligt til at foretage en vurdering af virkninger på miljøet (herefter »VVM«) for det påtænkte projekt. Der var også krav om en VVM i henhold til EU-retten under omstændigheder, hvor projektet er omfattet af en af de projektkategorier, der er opregnet i bilag II [til] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13.

¹ – EFT 1992, L 206, s. 7-50.

december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (herefter »VVM-direktivet«)².

- 5 Det påtænkte projekt skal placeres ved siden af det, der nu er to Natura 2000-lokaliteter, nemlig (i) det særlige bevaringsområde for den nedre del af floden Shannon (lokalitetskode IE0002165) og (ii) det særlige bevaringsområde for flodmundingen af floden Shannon og flodmundingen af floden Fergus (lokalitetskode IE0004077). **[Org. s. 3]**
- 6 På tidspunktet for An Bord Pleanálas afgørelse om at give byggetilladelse den 31. marts 2008 var der i national ret ikke sket en korrekt gennemførelse af habitatdirektivet. Hovedreglerne til gennemførelse, nemlig EC (Natural Habitats) Regulations 1997 (S.I. nr. 94 af 1997), sidestillede fejlagtigt gennemførelsen af en passende vurdering i henhold til habitatdirektivet med gennemførelsen af en vurdering af indvirkninger på miljøet i henhold til VVM-direktivet.
- 7 EU-Domstolen kritiserede denne tilgang til gennemførelse i sin dom i sag C-418/04, Kommissionen mod Irland (EU:C:2007:780). Jf. især præmis 230 og 231.
- 8 Dommen i sag C-418/04 blev afsagt den 13. december 2007, ca. tre måneder efter An Bord Pleanálas afgørelse om at give 2008-byggetilladelsen.
- 9 Kort sagt blev 2008-byggetilladelsen derfor givet i medfør af en national lovgivningsordning, som ikke indebar en korrekt gennemførelse af habitatdirektivet. Den formelle afgørelse om at udstede byggetilladelse henviser slet ikke til habitatdirektivet, ligesom den heller ikke henviser til de to europæiske lokaliteter. Afgørelsen kan følgelig ikke siges at indeholde »fuldstændige, præcise og endelige konstateringer og konklusioner, der kan fjerne enhver rimelig videnskabelig tvivl for så vidt angår virkningerne af de arbejder, som var påtænkt [på den] omhandlede [lokalitet]«, som krævet i henhold til sag C-404/09, Kommissionen mod Spanien (EU:C:2011:768).
- 10 2008-byggetilladelsen angav en frist på ti år for udførelse og færdiggørelse af de påtænkte projektarbejder (herefter »opførelsesfasen«). Tilladelsen foregiver ikke at fastsætte en frist for den efterfølgende drift af gasterminalen (herefter »driftsfasen«).
- 11 Under alle omstændigheder blev der ikke påbegyndt nogen projektarbejder inden for denne ti års periode. Bygherren har kort sagt forklaret, at forsinkelsen bl.a. skyldtes ændringer i den irske politik for adgang til det nationale gasnet og mere generelt var en følge af den økonomiske situation fra 2008.
- 12 I september 2017 indgav bygherren en ansøgning om ændring af vilkårene for projektet, således at opførelsesfasen blev forlænget med yderligere fem år. An

² – EUT 2012, L 26, s. 1-21.

Bord Pleanála traf en afgørelse, hvor den tog ansøgningen til følge, således at opførelsesfasen nu udløber den 31. marts 2023. **[Org. s. 4]**

- 13 Denne afgørelse er blevet anfægtet under denne sag om prøvelse af lovligheden for High Court. High Court har besluttet at forelægge EU-Domstolen en række spørgsmål.

4. DE RELEVANTE RETSFORSKRIFTER

EU-lovgivning

- 14 Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, er hovedbestemmelsen i EU-retten, hvoraf der ønskes en fortolkning fra EU-Domstolens side.

National irsk lovgivning

- 15 De følgende bestemmelser i Planning and Development Act 2000 (nr. 30 af 2000) (herefter »PDA 2000«) er relevante.

- 16 Section 40(1) i PDA bestemmer, at tilladelsens retsvirkninger ophører efter, at opførelsesfasen for en byggetilladelse er udløbet.

»40(1) Med forbehold for subsection (2), ophører en tilladelse udstedt i henhold til dette Part med at have retsvirkninger efter udløbet af den passende periode (dog uden at foregribe gyldigheden af noget, der foretages inden udløbet af denne periode) for så vidt angår

- (a) hele projektet, såfremt det projekt, som tilladelsen vedrører, ikke er påbegyndt inden for dette tidsrum, og
- (b) så meget af projektet, som ikke er færdiggjort inden for denne periode, såfremt projektet påbegyndes inden for denne periode.«

- 17 Section 42 i PDA 2000 bestemmer, at byggetilladelsens varighed kan forlænges. Kort sagt giver section 42 to alternative grundlag, hvorpå der kan indgives ansøgning om en forlængelse af varigheden. Det første er, når der er blevet udført væsentlige arbejder inden for den periode, der ønskes forlænget, og projektet vil blive færdiggjort inden for en rimelig tid. Det andet er, når der er kommerциelle, økonomiske eller tekniske betragtninger, der ligger uden for ansøgerens kontrol, og som modvirkede enten projektets påbegyndelse eller udførelsen af væsentlige arbejder i medfør af byggetilladelsen.

- 18 I tilfælde af det andet grundlag, dvs. kommerциelle, økonomiske eller tekniske betragtninger, er der en række garantier bygget ind i section 42 for at sikre, at gamle byggetilladelser **[org. s. 5]** ikke ødelægger planlægningspolitikens udvikling. F.eks. kan varigheden ikke forlænges, hvis der har været væsentlige ændringer i projektets formål i projektplanen efter datoen for tilladelsen, såsom at

projektet ikke længere er i overensstemmelse med behørig planlægning og bæredygtig udvikling af området. Det er også nødvendigt, at der ikke er uoverensstemmelse med ministerielle retningslinjer.

- 19 Det er også relevant, at der er en yderligere garanti, der skal sikre overholdelsen af både VVM-direktivet og habitatdirektivet. Nærmere bestemt skal den lokale planlægningsmyndighed, *når projektet ikke er blevet påbegyndt*, sikre sig, at en vurdering af virkninger på miljøet, en passende vurdering eller begge disse vurderinger, hvis påkrævet, var blevet gennemført inden byggetilladelsens udstedelse [section 42(1)(a)(ii)(IV)].
- 20 Section 42 indeholder en yderligere garanti hvad angår den periode, for hvilken varigheden kan forlænges. Det er udtrykkeligt bestemt, at den yderligere periode ikke kan overstige fem år. Endvidere kan der kun indgives ansøgning om forlængelse af varigheden en enkelt gang.
- 21 Sections 146B og 146C i PDA 2000 fastsætter en procedure, hvorved en bestemt form for byggetilladelse, der er til rådighed i tilfælde af strategiske infrastrukturprojekter, kan ændres. Det er ikke udtrykkeligt fastsat i disse sections, at der skal foretages en screening eller passende vurdering for så vidt angår habitatdirektivet.
- 22 Section 50 i PDA 2000 (som ændret) bestemmer, at en person ikke kan anfægte en planlægningsafgørelse på anden vis end ved en stævning med påstand om prøvelse af lovligheden. En stævning med påstand om prøvelse af lovligheden skal indgives inden for en frist på otte uger. High Court kan skønsmæssigt forlænge fristen under visse specifikke omstændigheder.
- 23 De nationale retter har fortolket denne frist således, at den er til hinder for, at en sagsøger – under en sag om prøvelse af lovligheden rettet mod en efterfølgende planlægningsafgørelse – indgiver klager, som i det væsentlige er rettet mod en *tidligere* planlægningsafgørelse, for hvilken fristen for længst er udløbet. En ret kan afvise en sag om prøvelse af lovligheden på dette grundlag. Retten vil i denne henseende se på anfægtelsens realitet snarere end dens formalitet. En manglende formel påstand om, at den tidligere planlægningsafgørelse skal annulleres, er dermed ikke afgørende. [Org. s. 6]
- 24 Der forekommer at være spændinger mellem (i) den nationale retspraksis om frister og (ii) EU-Domstolens praksis, hvorefter den kompetente myndighed har en lovliggørelsespligt. Denne lovliggørelsespligt er blevet identificeret i dommen i sag C-201/02, Wells (EU:C:2004:12), og sag C-348/15, Stadt Wiener (EU:C:2016:882). EU-Domstolens praksis forekommer at sondre mellem (i) fastsættelsen af en frist for sagsanlæg mod tilladelser til et projekt, der påstås at være udstedt i strid med VVM-direktivet, og (ii) en kompetent myndigheds (fortsatte) lovliggørelsespligt. Der må formentlig gælde samme principper for habitatdirektivet: det er i hvert fald godtaget i dommen i sag C-399/14, Grüne Liga (EU:C:2016:10) – dog i forbindelse med habitatdirektivets artikel 6, stk. 2 –

at det kan være nødvendigt efterfølgende at efterprøve overensstemmelsen af en passende vurdering.

- 25 Den nationale lovgivning, som gennemfører habitatdirektivet, fik et eftersyn efter EU-Domstolens dom i sagen C-418/04, Kommissionen mod Irland (EU:C:2007:780). De to grundpiller i den nye ordning er Part XAB i PDA 2000 (som blev indført ved Planning and Development (Amendment) Act 2010), og Birds and Natural Habitats Regulations 2011 (S.I. nr. 477 af 2011). Hensigten forekommer at være, at de to ordninger bør udelukke hinanden, dvs. beslutningsprocesser på miljøområdet er underlagt den ene eller den anden, men ikke begge ordninger. Som drøftet har An Bord Pleanála imidlertid anført, at der er en *tredje* kategori af beslutningsproces på miljøområdet, som falder uden for begge ordninger.
- 26 Lovgivningen indfører for hver ordning en general ramme, som opfylder de formelle krav i habitatdirektivet, og identificerer derefter den form for beslutningsproces på miljøområdet, der er omfattet af den generelle ramme. Det har den fordel, at der ikke er behov for at gennemføre ændringer af flere stykker individuel lovgivning.
- 27 De afgørelser, der er underlagt Part XAB i PDA 2000, er snævrere end for Birds and Natural Habitats Regulations 2011. Part XAB finder anvendelse på afgørelser, der defineres som »godkendelse af et påtænkt projekt« i henhold til section 177U(8) i PDA 2000 på følgende måde:
- »(8) I denne section betyder »godkendelse af et påtænkt projekt«, som passende
    - (a) en udstedelse af en tilladelse
    - (b) en afgørelse fra planstyrelsen om udstedelse af en tilladelse efter en byggeansøgning eller en appel [**Org. s. 7**]
    - (c) projektkodkendelse i henhold til Part IX
    - (d) godkendelse af et projekt, som kan udføres af en lokal myndighed i henhold til Part X eller Part XAB, eller et projekt, som kan udføres i henhold til Part XI
    - (e) godkendelse af et projekt på sandstrand i henhold til Part XV
    - (f) godkendelse af et projekt i henhold til section 43 i [UDELADES] [Transport (Railway Infrastructure) Act 2001]
    - (g) godkendelse af projekt i henhold til section 51 i Roads Act 1993
    - (h) en erstatningstilladelse i henhold til Part XA.«

- 28 Dette er alle de afgørelser, som enten træffes i henhold til PDA 2000 eller af An Bord Pleanála, der udfører en opgave, der er blevet overført til den, såsom f.eks. i henhold til Roads Acts.
- 29 Det er relevant at nævne, at denne liste over afgørelser hverken omfatter en afgørelse i henhold til section 42 eller section 146B i PDA 2000.
- 30 Birds and Natural Habitats Regulations 2011 har et meget bredere anvendelsesområde. Anvendelsesområdet fastlægges ved de forbundne definitioner af »godkendelse« og »projekt« i henhold til regulation 2 heri.
- 31 En »godkendelse« defineres som følger:
- »godkendelse« omfatter enhver licens, tilladelse, fravigelse, dispensation, godkendelse eller anden sådan tilladelse, som udstedes af eller på vegne af en offentlig myndighed, som vedrører enhver aktivitet, plan eller projekt, der kan påvirke en europæisk lokalitet, og som omfatter den proces, hvor en offentlig myndighed vedtager planer eller projekter for brugen af dennes egen jord«.
- 32 Et »projekt« defineres som følger:
- »projekt« omfatter – med forbehold for udelukkelsen af alle projekter, der er et projekt, der kræver projektgodkendelse i den i Planning and Development Acts 2000-2011 omhandlede forstand, undtagen når det klart fremgår, at det modsatte er tilsigtet,
- (a) brug af jord eller infrastrukturelle projekter, herunder enhver udvikling af jord eller på jord
  - (b) udvinding eller udnyttelse af mineralressourcer, søgen efter mineralressourcer, tørveskæring eller udnyttelse af vedvarende energikilder, og
  - (c) enhver anden aktivitet vedrørende brug af jord
- som er genstand for en offentlig myndigheds vedtagelse, gennemførelse, tilladelse eller godkendelse, herunder revision, efterprøvelse, fornyelse eller forlængelse af tidligere godkendelsers udløbsdato, og omfatter, uanset ovenstående generelle karakter, ethvert projekt, der er henvist til i subparagraphs (a), (b) eller (c), for hvilket udøvelsen af regeludstedende beføjelser i henhold til dette projekt eller enhver godkendelse, der søges til dette projekt i henhold til alle vedtagelser, der er opregnet i Second Schedule til disse Regulations, finder anvendelse«. **[Org. s. 8]**
- 33 Der er i definitionen af »projekt« gjort et forsøg på at sikre, at der ikke er noget overlap mellem Birds and Natural Habitats Regulations 2011 og bestemmelserne i Part XAB i PDA 2000. Som det fremgår, er et »projekt«, hvis det er et projekt,

som kræver »projektgodkendelse« i den i PDA 2000 omhandlede forstand, ikke omfattet af anvendelsesområdet for 2011 Regulations. Problemet med sprogbrugen i lovgivningen er imidlertid, at udtrykket »projektgodkendelse« faktisk ikke er defineret i PDA 2000. Det tætteste, man kommer på at finde en sådan definition i PDA 2000, er definitionen af »godkendelse af et påtænkt projekt« i section 177U(8). Udtrykket »projektgodkendelse« er naturligvis defineret i EU-retten, navnlig i VVM-direktivet.

- 34 Det kan antages, at de to ordninger, dvs. Part XAB og 2011 Regulations, udelukker hinanden. I henhold til denne antagelse tilsigtede medtagelsen af henvisningen til projektgodkendelser i henhold til PDA 2000 i definitionen af »projekt« i regulation 2 i 2011 Regulations at angive, at hvis en bestemt beslutningsproces er underlagt Part XAB i PDA 2000, er der intet behov for at gentage disse krav i 2011 Regulations. Den faktisk anvendte sprogbrug i lovgivningen er imidlertid upræcis.

5. BEGRUNDELSEN FOR FORELÆGGELSEN

- 35 Det hovedspørgsmål, der er omtvistet i disse retsforhandlinger, er, om en udvidelse eller forlængelse af opførelsesfasen for en projektgodkendelse udløser habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Der verserer et tilsvarende spørgsmål for EU-Domstolen i sag C-411/17, Inter-Environnement Wallonie ASBL. Generaladvokat Kokott fremsatte sit forslag til afgørelse den 29. november 2018 (EU:C:2018:972).
- 36 High Court har af følgende grunde konkluderet, at den ventede dom i sag C-411/17 sandsynligvis ikke vil behandle alle de spørgsmål, som High Court skal besvare i den for den verserende hovedsag. For det første er arten af den forlængelse af varigheden, der søges, forskellig i de to sager. Sag C-411/17 vedrører en frist for et projekts *driftsfase*. Nærmere bestemt skulle produktionen af elektricitet være ophørt inden udgang af 2015, hvis der ikke efterfølgende var blevet foretaget en ændring af den nationale belgiske lovgivning. Hovedsagen ved High Court vedrører derimod en frist for et projekts *opførelsesfase* [org. s. 9]. Det må derfor forventes, at selv hvis EU-Domstolen i sag C-411/17 måtte finde, at habitatdirektivet finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i denne sag, er det et udestående spørgsmål ved High Court, om forskellige principper finder anvendelse på en frist for en opførelsesfase.
- 37 For det andet omfatter de underliggende faktiske omstændigheder i sag C-411/17 et kernekraftværk. Sagen rejser derfor spørgsmål vedrørende skadevirkninger på *tværs af landegrænserne*, og dette medfører spørgsmål i forhold til Espookonventionen, som ikke finder anvendelse på hovedsagen for High Court. Den rejser potentielt også spørgsmål i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.
- 38 For det tredje betyder det forhold, at An Bord Pleanála foretog en ad hoc screening, at det kan være nødvendigt at afgøre spørgsmålet om, hvilke

betrægtninger, en beslutningstager skal tage i betragtning ved udførelsen af en screeningsvurdering i forbindelse med en ansøgning om forlængelse af varigheden af en projektkendelse. Spørgsmålet bliver så, hvad der præcist skal vurderes. Er det tilstrækkeligt, at den kompetente myndighed identificerer ændringer i den juridiske baggrund, f.eks. (i) den mellemliggende udpegelse af europæiske lokaliteter, (ii) ændrede miljømæssige vilkår i det omgivende område, og (iii) nye videnskabelige resultater, eller skal den kompetente myndighed alternativt genoverveje selve princippet i projektet[?] Det er også nødvendigt at undersøge, om svaret på dette spørgsmål kan være et andet under omstændigheder, hvor der ikke var sket en korrekt overholdelse af kravene i habitatdirektivet på tidspunktet for udstedelsen af den oprindelige byggetilladelse (jf. sag C-201/02, Wells, og sag C-399/14, Grüne Liga).

- 39 For det fjerde kan det forhold, at 2008-byggetilladelsen ophørte med at være gyldig, inden An Bord Pleanála traf afgørelse om at forlænge varigheden af tilladelsen, være relevant for EU-Domstolens bedømmelse i forbindelse med en forelæggelse fra High Court i medfør af artikel 267. Det kan i det mindste drøftes, om en afgørelse om at *genoplive* en udløbet byggetilladelse er nærmere beslægtet med udstedelsen af en »projektkendelse« end en afgørelse om at forlænge en eksisterende byggetilladelse.
- 40 For det femte er der allerede en bestemmelse i national irsk ret, som forekommer at skulle sikre overholdelsen af kravene i habitatdirektivet i forbindelse med en ansøgning om at forlænge varigheden af en byggetilladelse, nemlig section 42 i PDA 2000. High Court er af den opfattelse, at i henhold til en korrekt fortolkning af [org. s. 10] PDA 2000 kan der kun indgives en ansøgning om forlængelse af varigheden af en byggetilladelse i medfør af section 42 og ikke i medfør af section 146B og 146C. Bygherren har gjort gældende, at High Court ikke kan støtte sig til denne fortolkning af national lovgivning under omstændigheder, hvor sagsøgeren i en sag om prøvelse af lovligheden ikke har fremsat et anbringende om, at afgørelsen om at forlænge byggetilladelsen blev truffet i medfør af den forkerte section. Der opstår et spørgsmål om, hvorvidt en national rets, såsom High Court, pligt til at fortolke national ret i lyset af EU-retten er betinget af, at parterne i hovedsagen har fremsat et *udtrykkeligt anbringende* i denne henseende.
- 41 Endelig har An Bord Pleanála og bygherren gjort gældende, at den anfægtende part ikke i forbindelse med en stævning med påstand om prøvelse af lovligheden af en afgørelse om en forlængelse af varigheden af en projektkendelse kan gøre gældende, at den oprindelige afgørelse om at udstede projektkendelse var ugyldig på grund af den manglende overholdelse af habitatdirektivet. Dette spørgsmål giver anledning til det sjette spørgsmål nedenfor. [Org. s. 11]

6. FORESLÅEDE SPØRGSMÅL I HENHOLD TIL ARTIKEL 267

- 1) Udgør en afgørelse om at forlænge varigheden af en projektkendelse den aftale om et projekt, som udløser artikel 6, stk. 3, i Rådets direktiv 92/43/EØF af

21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (herefter »habitatdirektivet«)? [UDELADES]

- 2) Påvirker nogen af de følgende betragtninger svaret på spørgsmål 1) ovenfor?
- (A) Projektgodkendelsen (hvis varighed skal forlænges) blev udstedt i medfør af en bestemmelse i national ret, som ikke foretog en korrekt gennemførelse af habitatdirektivet, idet lovgivningen fejlagtigt ligestillede en passende vurdering i henhold til habitatdirektivet med en vurdering af indvirkninger på miljøet i henhold til VVM-direktivet (direktiv 2011/92/EU). [UDELADES]
  - (B) Den oprindeligt udstedte projektgodkendelse angiver ikke, om ansøgningen om godkendelse blev behandlet i henhold til fase 1 eller fase 2 i habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og indeholder ikke »fuldstændige, præcise og endelige konstateringer og konklusioner, der kan fjerne enhver rimelig videnskabelig tvivl for så vidt angår virkningerne af de arbejder, som var påtænkt [på den] omhandlede [lokalitet]«, som krævet i henhold til sag C-404/09, Kommissionen mod Spanien.
  - (C) Godkendelsens oprindelige periode er udløbet, og som følge heraf er projektgodkendelsen ophørt med at have retsvirkninger for så vidt angår hele projektet. Der kan ikke udføres nogen projektarbejder i medfør af projektgodkendelsen i afventning af den mulige forlængelse heraf.
  - (D) Der er aldrig blevet udført nogen projektarbejder i medfør af projektgodkendelsen. [Org. s. 12]
- 3) Såfremt svaret på spørgsmål 1) er bekræftende, hvilke betragtninger [skal] den kompetente myndighed da tage i betragtning ved gennemførelsen af en fase 1-screening i medfør af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3? Skal den kompetente myndighed f.eks. tage hensyn til nogle eller alle de følgende betragtninger: (i) om der er sket ændringer i de foreslåede arbejder og anvendelsen, (ii) om der er sket ændringer i den miljømæssige baggrund, f.eks. i form af udpegningen af europæiske lokaliteter efter datoen for afgørelsen om at udstede projektgodkendelse, (iii) om der har været nogen relevante ændringer i den videnskabelige viden, f.eks. mere ajourførte undersøgelser af kvalificerede interesser i europæiske lokaliteter? Skal den kompetente myndighed alternativt vurdere hele projektets virkninger på miljøet?
- 4) Skal der sondres mellem (i) en projektgodkendelse, som opstiller en frist for en aktivitets varighed (driftsfase), og (ii) en projektgodkendelse, som kun opstiller en frist for den periode, hvorunder der kan pågå opførelsesarbejder (opførelsesfase), men – forudsat at opførelsesarbejderne færdiggøres inden for denne frist – ikke opstiller nogen frist for aktiviteten eller driften?

- 5) I hvilket omfang, om overhovedet, er en national rets pligt til, så vidt muligt, at fortolke lovgivningen i overensstemmelse med bestemmelserne i habitatdirektivet og Århuskonventionen betinget af, at sagens parter udtrykkeligt har gjort disse fortolkningsspørgsmål gældende? Nærmere bestemt: såfremt national ret opstiller to beslutningsprocesser, hvoraf kun den ene sikrer overholdelsen af habitatdirektivet, har den nationale ret da pligt til at fortolke national lovgivning således, at det kun er den beslutningsproces, som overholder direktivet, der kan påberåbes, uanset at parterne i den for retten verserende sag ikke udtrykkeligt har gjort netop denne fortolkning gældende?
- 6) Såfremt svaret på spørgsmål 2)(A) ovenfor medfører, at det er relevant at overveje, om projektgodkendelsen (hvis varighed skal forlænges) blev udstedt i medfør af en bestemmelse i national ret, som ikke foretog en korrekt gennemførelse af habitatdirektivet, skal den nationale ret da undlade at anvende en regel i national retsplejelovgivning, som er til hinder for, at en anfægtende part stiller spørgsmålstegn ved gyldigheden af en tidligere (udløbet) projektgodkendelse i forbindelse med en efterfølgende ansøgning om projektgodkendelse? **[Org. s. 13]**

Er en sådan regel i national retsplejelovgivning i strid med den lovliggørelsespligt, der for nylig er blevet gentaget i sag C-348/15, Stadt Wiener?

[UDELADES]

High Court (Irland)

13. marts 2019.